

Skärgårdsråd

Plats och tid

Gamla Stadt, torsdagen den 12 september 2024 kl. 14:00-16:15

Ledamöter

Michael Sjöblom (KD) (ordförande)
Andrea Kronwall (SD) (vice ordförande)
Ulf Linderholm (L)
Olle Jansson (S)
Lotta Lindblad Söderman (M)
Bridget Wedberg (MP)

Agneta Gustafsson, (Skärgårdshandlarna)
Lars Berglund (Blidö-Frötuna skärgårdsförening)
Lennart Rohdin (Trafikantföreningen)
Nilla Söderqvist (SIKO)
Bosse Gesslein (Löparö)
Claes-Håkan Jansson (Stomnarö)
Lars Gustafsson (Tjockö)
Thomas Andersson (Arholma)

Övriga

Ida-Maria Olofsson (strateg)
Gustav Broms (landsbygds- och skärgårdsutvecklare)
Madeleine Rietschel (äldre- och funktionshinderombudsman)
Kerstin Wåhlin (strategisk utvecklare)
Eva Åberg (projektledare)
Frida Wolme (projektledare)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Skärgårdsråd

Justeringens plats och tid

Underskrifter

Sekreterare

Gustav Broms

Paragrafer

§§19-28

Ordförande

Michael Sjöblom

Justerande

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Skärgårdsråd

Sammanträdesdatum

2024-09-12

Datum då anslaget sätts upp

Datum för anslags nedtagande

Förvaringsplats för protokollet

Näringsliv- och etableringsenheten

Underskrift

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Skärgårdsråd

Ärendelista

§19	Mötet öppnas
§20	Tidigare protokoll
§21	Inkomna ärenden
§22	Mål och budgets påverkan på skärgårdens utveckling
§23	Kommunens visionsarbete
§24	Fika
§25	Arbetsordning skärgårdsrådet
§26	Information från kommunen
§27	Runda
§28	Nästa möte

Skärgårdsråd

§19

Mötet öppnas

Ordförande Michael Sjöblom hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

Skärgårdsråd

§20

Tidigare protokoll

Det senaste skärgårdsrådsmötet hölls 23 maj på Arholma. Thomas Andersson visade deltagarna olika platser på Arholma och delade med sig av villkor för hur det är att bo och leva på ön, också genom möten med föreningsföreträdare och företagare. Stopp gjordes vid platser som midsommarstång, en avfallsstation, Arholma Båk, kyrkan, vandrarhemmet, ett tidigare polishus och Arholma Nord, där mötet hölls. Ett besök gjordes också på öns livsmedelsbutik.

Under själva mötet togs bland annat följande upp:

Ett inkommet ärende om ÄVS i skärgården lyftes om hur hanteringen av återvinningsstationer ska vara och vilka villkor som rådet för sophämtning på öarna. Emil Ödegaard Jacobsson och Emma Tarrodi Orlunder från Norrtälje kommun informerade om RUFSS 2060 och ÖP 2050. Möjlighet att lämna yttrande till RUFSS berördes också.

Skärgårdsråd

§21

Inkomna ärenden

- Hur ska vi hantera renhållning/sopor i den offentliga miljön under turistsäsongen?

Ulf Linderholm har väckt frågan. Han kommenterar att anledningen till att han har ställt frågan är att han befarar att kommunen har för få sopkär/återvinningskär på de platser där det är många tillfälliga besökare. Platser han främst tänker på är Arholma och Grisslehamn. Förmodligen finns det fler populära turistmål som kanske upplever samma problematik. Ett annat problem har varit överfulla återvinningsstationer.

Eva Åberg och Frida Wolme från Norrtälje Vatten och Avfall (NVAA) deltar för att besvara ärendet. De nämner att det pågår arbete tillsammans med Ida-Maria Olofsson på kommunen om hanteringen av soporna från turister i skärgården. En konsult arbetar på en rapport om fastighetsnära insamling (källsortering) i skärgården som också ska ta hänsyn till sopor från turister (som förväntas vara klar i december). Även Värmdö kommun deltar i detta projekt.

En av möjligheterna är att sopor från turismen kan lösas via eventuella framtida "sorteringsstationer" på kärnöarna. Efter 2026 kommer ersättningen för hanteringen av återvinningsstationer försvinna, vilket gör det mer angeläget att övergå till fastighetsnära insamling och att återvinningsstationer plockas bort. Då är det önskvärt att olika målgruppers behov/möjlighet att slänga sopor/avfall samordnas.

Ida-Maria Olofsson kommenterar att hur avfall hanteras också handlar om vem som har ansvar. I nuläget har näringsliv och etablering strategiskt ansvar för sopmajorna i skärgården och det rörliga friluftslivet, medan kultur och fritid ansvarar för sopmajor och liknande på vissa offentliga miljöer, såsom badplatser. Gatu- och parkenheten har ansvar för sopmajor på allmän mark där kommunen är huvudman.

- ÅVC-färjans rutt och fortsatta verksamhet

Lars Berglund från Blidö-Frötuna Skärgårdsförening uppger att föreningen vill ha en fortsatt dialog angående återvinningsfärjans resrutt och fortsatta verksamhet. Det vore lämpligt att även besöka vissa öar som inte betecknas som kärnöar, men som har ett något större antal bofasta. Exempel på sådana öar är Söderöra, Stomnarö och Löparö. Vissa öar har ett stort antal fastigheter med fritidshus men få bofasta. Han konstaterar också att hur stor hänsyn som ska tas till bofastas behov i förhållande till fritidsboende är en öppen fråga.

Vidare menar han att det vore intressant att få fortlöpande rapportering till skärgårdsrådet från samarbetet med Värmdö kommun om hur man ska lösa hushållsnära hämtning av förpackningar.

Jan Paymer på NVAA har i ett skriftligt svar informerat om att insamling av grovavfall i skärgården ska fortsatt utredas:

- Vilka andra insamlingsalternativ finns.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Skärgårdsråd

- Vilken insamling är miljömässigt och ekonomiskt mest fördelaktig och som alla i skärgården kan nyttja.
- Hur ska denna insamling finansieras, är det enbart den som nyttjar tjänsten eller alla med fastighet i skärgården eller eventuellt hela avfallskollektivet.

Han skriver också att återvinningsfärjan är i dag en väldigt dyr tjänst som enbart 50 procent av skärgårdsborna kan nyttja, ska vi fortsatt använda den så kommer avfallstaxan få en betydande höjning. Därför togs i år ett beslut om att enbart besöka kärnöarna för att sedan utvärdera och utreda hur denna insamling bör se ut framöver.

Lars Berglund kommenterar att det är denna utvärdering och utredning inför framtiden med återvinningsfärjan som de vill ta upp i skärgårdsrådet.

Jan Paymer besvarar att det i dagsläget inte finns något underlag för färjan att presentera. Det bör ske längre fram när kommunen/det kommunala bolaget har kommit längre i detta. Däremot har NVAA tidigare efterfrågat att en mindre arbetsgrupp från rådet skapas som kan representera skärgården i arbetet med framtida avfallshantering i skärgården. Det ska helst vara en mindre grupp på kanske 4–5 personer som representerar olika delar av skärgården.

Eva Åberg berättar att återvinningsfärjan i år besökte kärnöarna och samlade in 29 ton avfall, men att frågan om dess framtida drift och var den ska gå behöver utredas inför nästa sommar, inklusive kostnader och service. Frida Wolme betonar också att behovet av återvinningsfärjan kan finnas i olika delar av skärgården, men att en utmaning är avståndet som påverkar närheten i förhållande till kostnaderna.

Lotta Lindblad Söderman menar att behovet av färjan i skärgården är stor och att det är viktigt att den marknadsförs så att invånarna vet när och var den åker sin rutt. Ett politiskt beslut behövs som ger tydlighet i hur grovsoporna på öarna ska tas omhand.

Claes-Håkan Jansson håller med om att behovet av grovsophämtning är stort på öarna, däribland Stomnarö.

Skärgårdsråd

§22

Mål och budgets påverkan på skärgårdens utveckling

- Urval av hur kommunens aktuella mål och budget påverkar skärgårdens villkor och utveckling framöver.

Andrea Kronvall berättar om en kommande satsning i mål och budget på platsutveckling. Två miljoner kronor avsätts för en framtidsplan för landsbygden och skärgården. En bakgrund är att det efterfrågas mer lokal närvaro och insatser beroende på var människor bor och verkar. Det kan handla om att ta fram lokala strategier och handlingsplaner, där lokala företrädare, inklusive näringslivet och civilsamhället samlas och tar fram utvecklingspotentialen och åtgärder tillsammans med kommunen.

Ett sätt att jobba kring detta kan vara medborgardialoger som kan handla om vad som är viktigt i den specifika platsen och vad civilsamhället behöver hjälp med för att åstadkomma en önskad framtid. Utmaningarna kan handla om minskat barnafödande och situationen på förskolor och skolor. Ett sätt att jobba inom uppdraget med platsutveckling är då till exempel att ta avstamp i var det finns befintliga skolor och jobba med hur trenden kan vändas för att locka hit fler barnfamiljer.

Ida-Maria Olofsson nämner att kommunen hämtar inspiration från andra exempel i landet angående arbete med platsutveckling. Värmdö kommun jobbar med ett skärgårdspaket och i Örnsköldsvik finns exempel på platsutveckling genom konceptet Byggsam.

Andrea Kronvall informerar också om att kommunen har skjutit till en miljon kronor för att täcka kostnader för renhållning som tidigare Skärgårdsstiftelsen bidrog med.

Gällande arbeten med fördjupad översiktsplan avsätts en halv miljon kronor för att uppdatera den tidigare planen för skärgården.

Hon summerar med att önskemål och kommentarer från rådsledamöterna också mynnar ut i konkret politik, vilket ovanstående satsningar är exempel på.

_____

Skärgårdsråd

§23

Kommunens visionsarbete

Kerstin Wåhlin presenterar kommunens pågående visionsarbete, som syftar till att skapa en vision för Norrtälje kommun de kommande 5–10 åren. En arbetsgrupp på kommunen arbetar med att ta fram en ny vision, då den nuvarande behöver uppdateras. Visionen ska omfatta hela kommunens olika delar och ta hänsyn till den förändrade befolkningsprognosen, där vissa åldersgrupper minskar och andra växer. Målet är att säkerställa att kommunen kan erbjuda grundläggande service och samtidigt locka nya invånare att vilja bo, leva och arbeta här.

Utmaningar kopplade till befolkningsdemografien, som Kerstin Wåhlin beskrev som en "skev julgran", måste bemötas. Marknadsföring krävs för att attrahera fler invånare, särskilt barnfamiljer. Insatser pågår genom bland annat sociala medier, enkäter och samtal med invånare.

En konkret insats är distributionen av vykort med QR-koder för att fånga upp perspektiv och idéer kring kommunens framtid. Arbetsgruppen fortsätter sitt arbete och kommer att möta olika aktörer under september för att ytterligare förankra visionen och få in fler synpunkter.

Skärgårdsråd

§24

Fika

Skärgårdsråd

§25

Arbetsordning skärgårdsrådet

- Diskussion om revidering av arbetsordning

Under mötet diskuteras framtagandet av en reviderad arbetsordning för Skärgårdsrådet, inklusive dess arbetsformer, syfte, uppdrag samt val och representation. Flera synpunkter lyfts kring hur representanter väljs. Lars Berglund föreslår att fler öar, som Rödlöga och Svartlöga, bör inkluderas i rådet, även om de har få bofasta invånare. Synpunkter finns också på behovet av att motivera representanter från mindre öar till att delta på rådsmötena.

Ett förslag som tas upp är att inkludera Trafikantföreningen i arbetsordningen och att äldre- och funktionshinderombudsmannen anges som adjungerad.

En diskussion förs om att möjliggöra digitala möten för att underlätta deltagandet, särskilt under vintern då det kan vara svårt att resa in till fysiska Norrtälje för en del skärgårdsbor. Det föreslås också att de fysiska mötena kan vara längre än vad som nu är fallet och inkludera mingellunch för att stärka interaktionen mellan deltagarna. Michael Sjöblom tror att det blir svårare att ha diskussioner på digitala möten och att de blir av mer informativ karaktär.

Det diskuteras även hur skriftlig information kan användas som ett komplement till möten. Lars Berglund föreslår att digital information bör vara kortfattad och tydlig. Möjligheten att hålla hybridmöten, där vissa deltar fysiskt och andra digitalt, övervägs också.

Slutligen lyfts frågan om företagarföreningars medverkan i rådet. Michael Sjöblom nämner att det kan vara positivt att inkludera flera. Dock är det viktigt att godkännande om föreningars medverkan tas via rådsrepresentanterna.

Bosse Gesslein nämner att något som kan motivera fler att delta i rådsmötet är att se att det händer saker genom deltagandet, det vill säga att det leder till resultat.

Något som också poängteras är vikten av att ledamöterna knyter kontakter med andra föreningar för respektive ösamhälle. Lars Berglund uppger att han inför rådsmötena hör efter med föreningar i sitt område om de har några frågor att lyfta och delar med sig av mötesinformation efter rådsmötena.

Arbetet med den reviderade arbetsordningen fortsätter och ett förslag kommer att förmedlas till rådsledamöterna innan det antas.

Skärgårdsråd

§26

Information från kommunen

- Uppföljning granskning och yttranden gällande ÖP 2050 och RUFSS 2060

Gustav Broms informerar om arbetet med ÖP 2050 och RUFSS 2050 och hur synpunkterna har hanterats.

- Fråga till rådet: Hur ska rådet behandla remisser?

Under mötet diskuteras hur Skärgårdsrådet ska hantera remisser framöver, med fokus på om det nuvarande systemet fungerar där rådet är en mer formell remissinstans, eller om det är mer önskvärt att anpassa möjligheten att lämna synpunkter beroende på intresse.

Michael Sjöblom påpekar att det ibland kan räcka med att ge en enkel synpunkt, som att beakta en viss fråga, eftersom det kan vara tidskrävande att läsa långa remisser. Lasse Gustafsson lyfter fram att remisser, även om de kan vara omfattande, ger viktig information om vad som händer i kommunen och att det är värdefullt att få ta del av dem. Han föreslår att det skulle vara bra om den som skickar ut remisser markerar vad som är särskilt relevant för representanter för skärgården, så att mottagaren vet vad de bör fokusera på.

Madeleine Rietschel förklarar hur pensionärsrådet och funktionshinderrådet hanterar remisser, där de ibland gör korta föredragningar för att informera om remisser och ge kontaktuppgifter till den som vill lämna ytterligare synpunkter. Vid tyngre remisser kan de ge mer formella svar.

Lotta Lindblad Söderman tycker att det låter bra att den som är intresserad kan fokusera på de delar som är relevanta, medan Bridget Wedberg poängterar vikten av att diskutera remisser för att identifiera vad som eventuellt saknas eller utelämnas, vilket också är värdefullt att lyfta fram.

- Kommunens uppdaterade bryggplan

Gustav Broms informerar om statusen för bryggplanen och att den efter granskning av skärgårdsrådet nu tas upp för antagande av kommunfullmäktige.

- Landsbygds- och skärgårdsforum

Gustav Broms informerar om planeringen av årets landsbygds- och skärgårdsforum, som anordnas den 19 november på Culinar.

Skärgårdsråd

§27

Runda

Nilla Söderqvist informerar om att SIKO har ett mingel i december, Det hålls på Skeppsholmen den 5 december mellan 11 och 13. Hon säger vidare att arbetet på regional nivå har varit stillastående under sommaren, men att trafikfrågor och eldningsfrågor är aktuella. Naturvårdsverket tillhandahåller information om allemansrätten, men många verkar inte förstå att eldning är förbjuden eller saknar tillräckligt omdöme gällande eldning i friluftsområden.

Agneta Gustafsson berättar att sommarsäsongen är över för Skärgårdshandlarna och att det nu är lågsäsong. Sommarsäsongen något längre än vanligt och gick bra.

Thomas Andersson nämner att den största händelsen på Arholma var återvinningsfärjans besök. Förhandlingar om Polishuset pågår och en prisindikation har mottagits, men öborna väntar fortfarande på ett motbud. Sommaren har varit framgångsrik för affären, kiosken och krogarna och alla är nöjda.

På ön styckas nu tomter tomter för nya hus och det diskuteras hur och när det kan bli aktuellt med kommunalt vatten och avlopp. Förhandlingar med kommunen om att bygga ett reningsverk har börjat, och de undersöker möjligheten att ansluta fler hus, affärer och dansbanan till ett sådant. Vidare har 10 tomter borrat och installerat pumpar, men även möjligheten att ha en avsaltningssystem undersöks.

Thomas rapporterar också om problem med den tidigare välfungerande glasiglon, som nu är svårare att hantera efter att ett större företag tagit över insamlingen, vilket har lett till högre kostnader och krävt ideellt arbete för att transportera glaset till kajen. Det är troligt att glasiglon stängs och att invånarna får ta hand om glasavfallet själva.

Bosse Gesslein nämner att sommaren har varit relativt lugn, men vissa rättsliga ärenden har uppkommit i området och nya rättsfrågor dyker upp i domstolen. Han påpekar också att Vattenfall har grävt hos dem i två år, vilket har orsakat en del problem. En besiktning genomfördes i maj och en kravlista på återställning lämnades till Trafikverket, men Vattenfall har ännu inte återkommit.

Lars Berglund informerar kort om att Blidö-Frötuna kämpar på med sina frågor.

Lasse Gustafsson rapporterar att återvinningsfärjan hade en lång kö vid Tjockö och Fejan. Fiberinstallationerna på Tjockö går framåt och de första hushållen har fått anslutning. Fiber ska också installeras i butiken.

Madeleine Rietschel berättar om Öarnas dag som hölls den 15 juni på Blidö. Det var ett fint initiativ och hon hoppas att det upprepas. Blidö hembygdsförening samlade alla omgivande öar som deltog med egna tält, konstnärer och produkter och annat som finns på öarna. Även konstutställningar hölls. Åtta öar var representerade.

Skärgårdsråd

Michael Sjöblom tackar för sin tid som ordförande i rådet och betonar värdet av det arbete som görs.

Skärgårdsråd

§28

Nästa möte

Nästa rådsmöte planeras att hållas den 28 november 14.00-16-15. Mer information kommer.
